

Народна банка на Република Македонија
Дирекција за статистика

**Меѓународна инвестициска позиција на
Република Македонија за 2017 година**

септември 2018 година

Информација за меѓународната инвестициска позиција на Република Македонија за 2017 година

Општи забелешки

Меѓународната инвестициска позиција (МИП) претставува статистички извештај којшто ги прикажува состојбите на надворешните финансиски средства и финансиски обврски на Република Македонија на определен датум, т.е. побарувањата од и обврските кон нерезиденти врз основа на финансиски инструменти.

Разликата меѓу финансиските средства и обврски на земјата во однос на остатокот од светот се нарекува **нето меѓународна инвестициска позиција** и таа може да биде позитивна или негативна. Притоа, позитивната нето меѓународна инвестициска позиција означува дека земјата има повеќе побарувања на нето-основа во однос на обврските кон остатокот од светот, додека негативната нето меѓународна инвестициска позиција значи дека финансиските обврски ги надминуваат финансиските побарувања од нерезидентите.

Динамичката анализа на структурата на МИП овозможува следење на промената во нето-позицијата на поодделните институционални сектори, како и преференцијата на економските субјекти за одредени видови финансиски инструменти, како одраз на глобалните, но и на макроекономските случувања во земјата. Значењето на овој показател е особено истакнато во посткризниот период, кога информациите од статистиката за МИП, освен како показател за финансиската состојба на земјата и нејзината интегрираност во глобалните финансиски текови, почнаа сè повеќе да се користат и за анализа на одржливоста, како и ранливоста на одредени сектори. Со тоа, показателот за МИП стана еден од клучните макроекономски индикатори кои се следат на редовна основа.

За изготвување на МИП на Република Македонија се користат различни извори на податоци, а применетата методологија е усогласена со меѓународните стандарди и препораки. Оваа методологија е достапна и до пошироката јавност т.е. објавена на интернет-страницата на Народната банка на Република Македонија.

Анализа на промените на меѓународната инвестициска позиција во 2017 година

На крајот на 2017 година Република Македонија има негативна нето меѓународна инвестициска позиција од 5.823 милиони евра, што претставува 57,8% од БДП. На 31.12.2017 година, Република Македонија располага со финансиски средства од нерезиденти во износ од 5.157 милиони евра и со финансиски обврски кон нерезиденти во износ од 10.980 милиони евра.

Во споредба со крајот на 2016 година, негативната меѓународна инвестициска позиција се продлабочи за 247 милиони евра, како резултат на растот на финансиските обврски (за 233 милиони евра), при истовремен пад на финансиските средства (за 14 милиони евра).

Намалувањето на страната на **средствата**, во текот на 2017 година е резултат на падот кај девизните резерви, кој во целост го неутрализираше растот кај сите останати финансиски инструменти (со доминантен придонес на директните инвестиции).

Од аспект на структурата според одделни финансиски инструменти, и натаму доминантно учество со 2.336 милиони евра, или 45,3% од вкупните средства, им припаѓа на **официјалните девизни резерви**. Намалувањето на девизните резерви за 277 милиони евра во однос на крајот на 2016 година беше клучниот фактор кој влијаеше за остварување на годишниот пад на вкупните финансиски средства. Од аспект на останатите инструменти, средствата во **директните инвестиции** се втори по значење, со учество од 18,8% во вкупните средства. На крајот на 2017 година тие достигнаа состојба од 968 милиони евра (со најголема застапеност на должничките инструменти од 87,5%) и влијаеја во обратна насока, односно забележаа годишно зголемување за 156 милиони евра. Побарувањата од комерцијалното работење, односно **трговските кредити и аванси**, исто така забележаа раст од 49 милиона евра и достигнаа 859 милиони евра (или 16,7% од вкупните средства). **Валутите и депозитите** остварија годишно зголемување од 8 милиони евра и изнесуваат 635 милиони евра (учество од 12,3%). Зголемените инвестициските активности на домашните финансиски институции на странските пазари (речиси во целост во сопственички инструменти) од 45 милиони евра доведоа до раст на вложувањата во форма на **портфолио-инвестиции**, кои на крајот на 2017 година достигнаа 300 милиони евра (5,8% од вкупните средства). **Заемите** во текот на 2017 година се зголемија за 4 милиони евра и со ова тие изнесуваат 56 милиони евра (1,1% од вкупните средства).

Во текот на 2017 година финансиските **обврски** бележат зголемување, при што најголем придонес за растот имаат директните и портфолио-инвестициите. Од друга страна, заемите коишто домашните субјекти ги земаат од нерезиденти остварија позначителен пад.

Од аспект на структурата на МИП по инструменти, и натаму најголем удел имаат **директните инвестиции** во износ од 5.598 милиони евра (51% од вкупните обврски), коишто во 2017 година се зголемени за 206 милиони евра. Ваквото зголемување кај обврските врз основа на директни инвестиции во 2017 година се објаснува со раст и кај должничките инструменти и кај сопственичкиот капитал (вклучително и реинвестирањето на добивката), за 115 и 91 милион евра, соодветно.

И покрај годишниот пад од 143 милиони евра, како втор најзначаен финансиски инструмент на страна на обврските се издвојуваат **заемите** со износ од 2.872 милиона евра, или учество од 26,2% во вкупните обврски. Овој пад е резултат на помалите користења врз основа на заеми во најголем дел кај секторот „држава“ и кај депозитните институции. Состојбата на обврските по **портфолио-инвестиции** достигна 1.476 милиони евра (или учество од 13,4%), при годишен раст од 114 милиони евра. Растот на обврските кај овој инструмент главно произлегува од промените во пазарната цена кај должничките хартии од вредност т.е. еврообврзниците издадени од државата, додека обврските по сопственички хартии од вредност бележат намалување (за 10 милиони евра). Обврските врз основа на **трговски кредити и аванси** кон нерезиденти изнесуваат 758 милиони евра (6,9% од вкупните обврски) и во 2017 година се зголемени за 43 милиони евра. **Валутите и депозитите, останатиот сопственички капитал, како и специјалните права на влечење** се помалку значајни финансиски инструменти на страната на обврските, со збирно учество од 2,5% во вкупните надворешни обврски, односно 276 милиони евра.

Анализата од аспект на **институционалните сектори** покажува дека централната банка и секторот „држава“ се главните сектори кои влијаат во насока на зголемување на негативната МИП, нето. Од друга страна, промените кај останатите сектори и депозитни институции, освен централната банка, влијаат кон намалување на негативната МИП, нето.

Секторот **„држава“** е нето-должник кон странство и во текот на 2017 година бележи зголемување на негативната МИП, нето, од 54 милиони евра, во целост заради раст на страната на обврските.

Во текот на 2017 година, **„останатите сектори“** влијаат во насока на намалување на негативната МИП, нето, за 63 милиони евра. На страната на средствата, е остварен годишен раст од 257 милиони евра, при позначајно зголемување на директните инвестиции (за 156 милиони евра), како и на трговските кредити (за 49 милиони евра) и портфолио-инвестициите (за 45 милиони евра). На страната на обврските е регистрирано зголемување за 195 милиони евра, главно врз основа на директни инвестиции (за 166 милиони евра).

Кај секторот **„депозитни институции, освен централната банка“** во 2017 година е забележано намалување на негативната МИП, нето, за 17 милиони евра како резултат на истовремен пораст на средствата (за 6 милиони евра) и пад на обврските (за 11 милиони евра). Растот на средствата речиси во целост произлегува од промените во рамки на останатите инвестиции, каде што растот на валутите и депозитите (за 8 милиони евра) беше делумно нетиран со намалувањето на заемите (за 2 милиона евра). Падот на обврските произлегува главно од намалените обврски врз основа на останатите инвестиции за 30 милиони евра (во чиишто рамки заемите се намалени за 51 милион евра, додека валутите и депозитите се зголемени за 21 милион евра) и портфолио-инвестициите за 21 милион евра, кои делумно се нетирани со растот на обврските врз основа на директни инвестиции (за 40 милиони евра).

„Централната банка“, како нето-кредитор кон странство, во текот на 2017 година бележи намалување на МИП, нето, (за 272 милиони евра), во целост како резултат на намалувањето на девизните резерви (за 277 милиони евра), кои во еден дел се нетираат со намалените обврски врз основа на специјални права на влечење (за 5 милиони евра).

Нето меѓународна инвестициска позиција на поодделни земји

Земја	2016		2017		Разлики	
	во милијарди евра	% од БДП	во милијарди евра	% од БДП	МИП, нето (милијарди евра)	% од БДП (п.п.)
Хрватска	-32.5	-69.7	-30.7	-62.6	1.8	7.0
Бугарија	-22.3	-46.2	-20.4	-40.5	1.9	5.8
Унгарија	-68.6	-60.3	-67.7	-54.8	0.8	5.5
Евро зона	-740.2	-6.8	-241.9	-2.2	498.2	4.7
Словенија	-14.9	-36.8	-13.9	-32.3	1.0	4.6
Србија	-34.9	-100.7	-35.7	-97.1	-0.8	3.7
Романија	-83.8	-49.0	-85.8	-45.7	-2.0	3.4
Македонија	-5.6	-57.3	-5.8	-57.8	-0.2	-0.5
Грција	-242.6	-139.3	-250.5	-140.9	-7.9	-1.7
Турција	-350.1	-44.8	-382.6	-50.7	-32.5	-5.8
Косово	0.1	1.6	-0.4	-5.8	-0.5	-7.4

Извор: Светска банка, ММФ, интернет-страници на централните банки и пресметки на НБРМ.

Споредбената анализа на МИП, нето, на Република Македонија и други земји, пред сè од регионот, укажува на тоа дека земји со највисоко учество на индикаторот МИП, нето, во однос на БДП, се Грција, Србија и Хрватска. Динамички анализирано, во 2017 поинтензивно намалување на овој индикатор е регистрирано кај Хрватска, Бугарија, Унгарија, Словенија, Србија и Романија, додека кај Косово, Турција, Грција и Македонија е забележано зголемување.

Анализирајќи ја структурата на промените на МИП, нето, на одделните земји, главно во регионот, доаѓаме до следните сознанија:

- **Грција** бележи зголемување на негативната меѓународна инвестициска позиција во текот на 2017 година, пред сè како резултат на поинтензивното намалување на средствата во однос на обврските. Во сооднос со БДП, негативната МИП, нето, е зголемена за 1,7 п.п.. На страната на средствата, позначително намалување бележат портфолио и останатите инвестиции, додека директните инвестиции бележат минимално зголемување. На страната на обврските, позначајното намалување на останатите инвестиции само делумно се нетира со растот кај директните и портфолио-инвестициите. На нето-основа, порастот на останатите инвестиции во еден дел се нетира со намалувањето на портфолио и директните инвестиции.

- Кај **Турција** е регистрирано зголемување на негативната меѓународна инвестициска позиција за 5,8 п.п. во однос на БДП, како резултат на пад на средствата и раст на обврските, но и намалување на бруто домашниот производ. Кај средствата е остварен пад кај сите позначајни категории, со исклучок на директните инвестиции. Притоа, падот на средствата во најголем дел произлегува од намалените девизни резерви во 2017 година. На страната на обврските, зголемувањето главно произлегува од директните и портфолио-инвестициите, при намалени останати инвестиции. Ваквите движења на страната на обврските се главната детерминанта за растот на негативната нето инвестициската позиција на Турција.

- Од анализираниите земји, **Хрватска** бележи најголемо намалување на негативната МИП, нето, за 7 п.п. во однос на БДП, како резултат на растот на средствата, но и зголемување на бруто домашниот производ. Од аспект на инструментите, на нето-основа, најголемо влијание врз намалувањето на негативната

МИП, нето, имаат растот на девизните резерви и намалените нето-обврски врз основа на останатите инвестиции и портфолио-инвестициите, што делумно се компензира со растот на обврските врз основа на директни инвестиции и намалување на средствата врз основа на финансиски деривати.

- Негативната МИП, нето, на **Бугарија** бележи намалување на учеството во БДП за 5,8 п.п., пред се заради раст на средствата и минимален пад на обврските. Од аспект на инструментите, остварен е позначаен нето-раст на портфолио-инвестициите (во најголем дел врз основа на раст на средствата кај должнички инструменти) и останатите инвестиции.

- Кај **Србија** е регистрирано намалување на негативната МИП, нето, за 3,7 п.п. од БДП и покрај апсолутното зголемување на негативната МИП, нето. Зголемувањето произлегува од поинтезивниот раст на страната на обврските, споредено со средствата. Кај финансиските инструменти, растот на нето-обврските врз основа на директни инвестиции делумно е компензиран од намалувањето на нето-обврските врз основа на портфолио-инвестиции.

- Кај **еврозоната** е регистрирано намалување на негативната МИП, нето, за 4,7 п.п. во однос на БДП. Главна детерминанта за ваквите промени е растот на нето-средствата врз основа на портфолио-инвестиции во текот на 2017 година.

Директни инвестиции - нето, по земји

Земја	2016		2017		Разлики	
	во милијарди евра	% од БДП	во милијарди евра	% од БДП	ДИ нето (милијарди евра)	% од БДП (п.п.)
Бугарија	-37.2	-77.4	-37.5	-74.4	-0.3	2.9
Унгарија	-44.1	-38.8	-45.3	-36.7	-1.1	2.1
Романија	-69.4	-40.6	-72.8	-38.7	-3.4	1.9
Македонија	-4.6	-47.1	-4.6	-46.0	-0.1	1.1
Словачка	-39.0	-48.0	-40.5	-47.7	-1.6	0.3
Словенија	-7.2	-17.9	-7.8	-18.1	-0.5	-0.1
Хрватска	-21.4	-45.9	-23.0	-47.0	-1.6	-1.1
Грција	-5.6	-3.2	-8.2	-4.6	-2.5	-1.4
Косово	-1.9	-32.0	-2.2	-34.0	-0.2	-2.0
Србија	-25.9	-74.9	-28.3	-77.0	-2.4	-2.0
Турција	-101.0	-12.9	-118.2	-15.7	-17.2	-2.7
Кипар	-3.3	-18.0	-8.0	-40.7	-4.6	-22.7

Извор: Светска банка, ММФ, интернет-страници на централните банки и пресметки на НБРМ.

Споредбената анализа на состојбата на директните инвестиции, нето, на дел од земјите од Југоисточна Европа, покажува дека земји со највисоко учество на странски директни инвестиции, нето, во БДП се Србија и Бугарија (над 50%). Македонија, спаѓа во групата земји со учество од 30% до 50%, заедно со Словачка, Хрватска, Кипар, Романија, Унгарија и Косово, додека во Словенија, Турција и Грција учеството е значително под 30%.

Во текот на 2017 година, кај неколку земји е забележано намалување на нето-обврските врз основа на директни инвестиции, изразено како процент од БДП, и тоа: Бугарија, Унгарија, Романија, Македонија и Словачка. Наспроти ова, Кипар, Турција, Србија, Косово, Грција, Хрватска и Словенија бележат зголемување на нето-обврските како процент од БДП.

ПРИЛОГ-ТАБЕЛИ И ГРАФИКОНИ

Табела 1

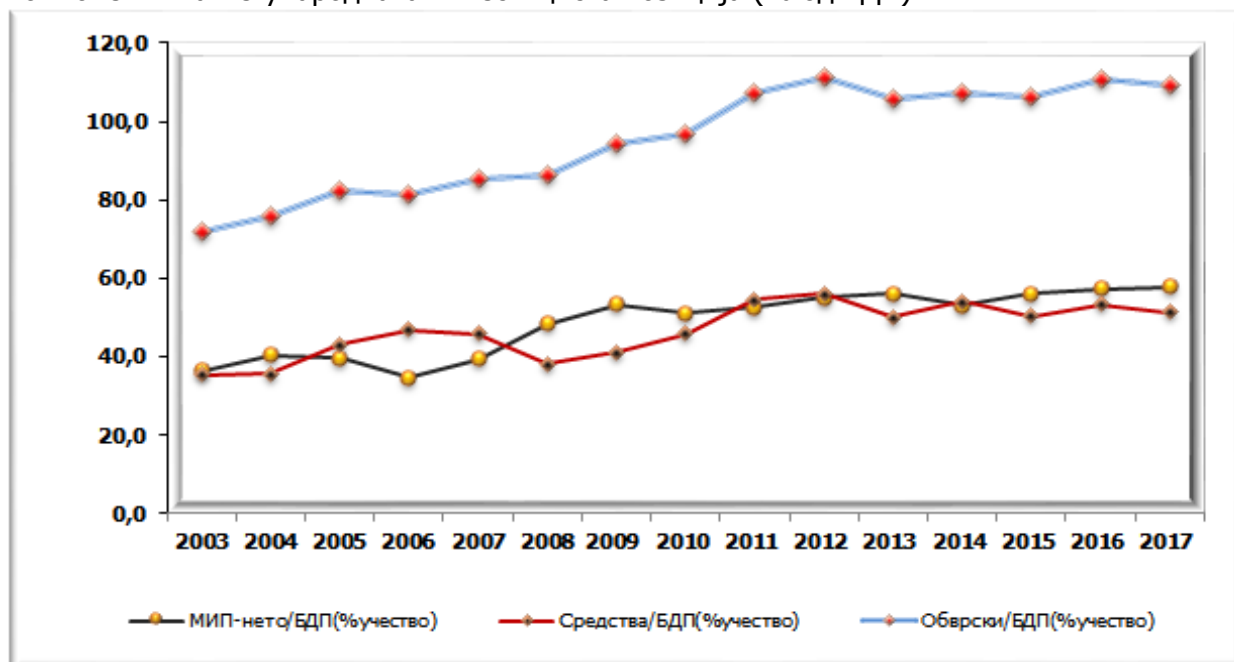
Меѓународна инвестициска позиција 2003 - 2017 година
(милиони евра)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
МИП-нето	-1.599,7	-1.846,2	-1.990,8	-1.887,5	-2.401,2	-3.265,1	-3.612,5	-3.629,5	-3.965,8	-4.177,6	-4.558,4	-4.549,0	-5.082,7	-5.576,0	-5.822,5
Средства	1.546,9	1.629,5	2.161,8	2.565,8	2.799,0	2.579,8	2.785,5	3.258,4	4.113,2	4.257,5	4.082,5	4.634,0	4.571,9	5.171,3	5.157,3
Обврски	3.146,6	3.475,7	4.152,6	4.453,3	5.200,2	5.844,9	6.398,0	6.887,9	8.079,0	8.435,1	8.640,8	9.183,0	9.654,6	10.747,3	10.979,8
БДП	4.385,9	4.577,7	5.031,9	5.472,3	6.094,6	6.772,0	6.766,8	7.108,8	7.544,2	7.584,9	8.149,9	8.562,3	9.072,5	9.722,9	10.065,7
МИП-нето/БДП(%учество)	-36,5	-40,3	-39,6	-34,5	-39,4	-48,2	-53,4	-51,1	-52,6	-55,1	-55,9	-53,1	-56,0	-57,3	-57,8
Средства/БДП(%учество)	35,3	35,6	43,0	46,9	45,9	38,1	41,2	45,8	54,5	56,1	50,1	54,1	50,4	53,2	51,2
Обврски/БДП(%учество)	71,7	75,9	82,5	81,4	85,3	86,3	94,6	96,9	107,1	111,2	106,0	107,3	106,4	110,5	109,1

Извор: Народна банка на Република Македонија, Државен завод за статистика.

Графикон 1

Компоненти на меѓународната инвестициска позиција (% од БДП)

Извор: Народна банка на Република Македонија, Државен завод за статистика.

Табела 2

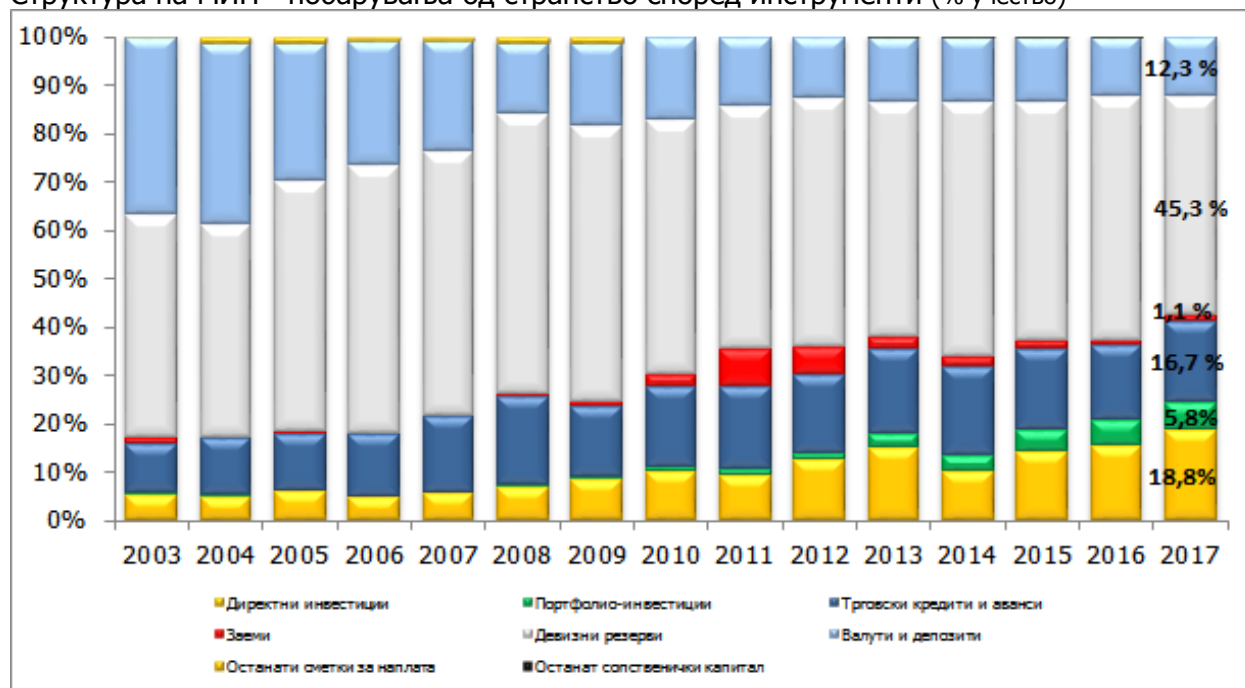
МИП на ниво на институционални сектори
(милиони евра)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
МИП, нето - држава	-1.027,0	-1.016,5	-1.282,8	-1.065,6	-897,7	-906,3	-1.055,8	-1.067,8	-1.417,4	-1.539,9	-1.561,0	-2.071,9	-2.072,0	-2.508,0	-2.562,0
МИП, нето - централна банка	693,4	673,3	1.073,3	1.382,6	1.532,5	1.486,9	1.526,7	1.638,8	1.991,8	2.095,8	1.920,4	2.358,9	2.179,2	2.530,9	2.258,7
МИП, нето - депозитни институции освен централната банка	270,5	335,5	254,6	131,2	-51,7	-363,9	-361,5	-416,8	-420,6	-536,6	-580,1	-534,5	-541,2	-574,3	-557,2
МИП, нето - останати сектори	-1.536,7	-1.838,5	-2.035,9	-2.335,8	-2.984,3	-3.481,8	-3.721,9	-3.783,8	-4.119,5	-4.196,8	-4.337,6	-4.301,6	-4.648,7	-5.024,6	-4.962,0
МИП, нето	-1.599,7	-1.846,2	-1.990,8	-1.887,5	-2.401,2	-3.265,1	-3.612,5	-3.629,5	-3.965,8	-4.177,6	-4.558,4	-4.549,0	-5.082,7	-5.576,0	-5.822,5

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 2

Структура на МИП - побарувања од странство според инструменти (% учество)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Прилог 1

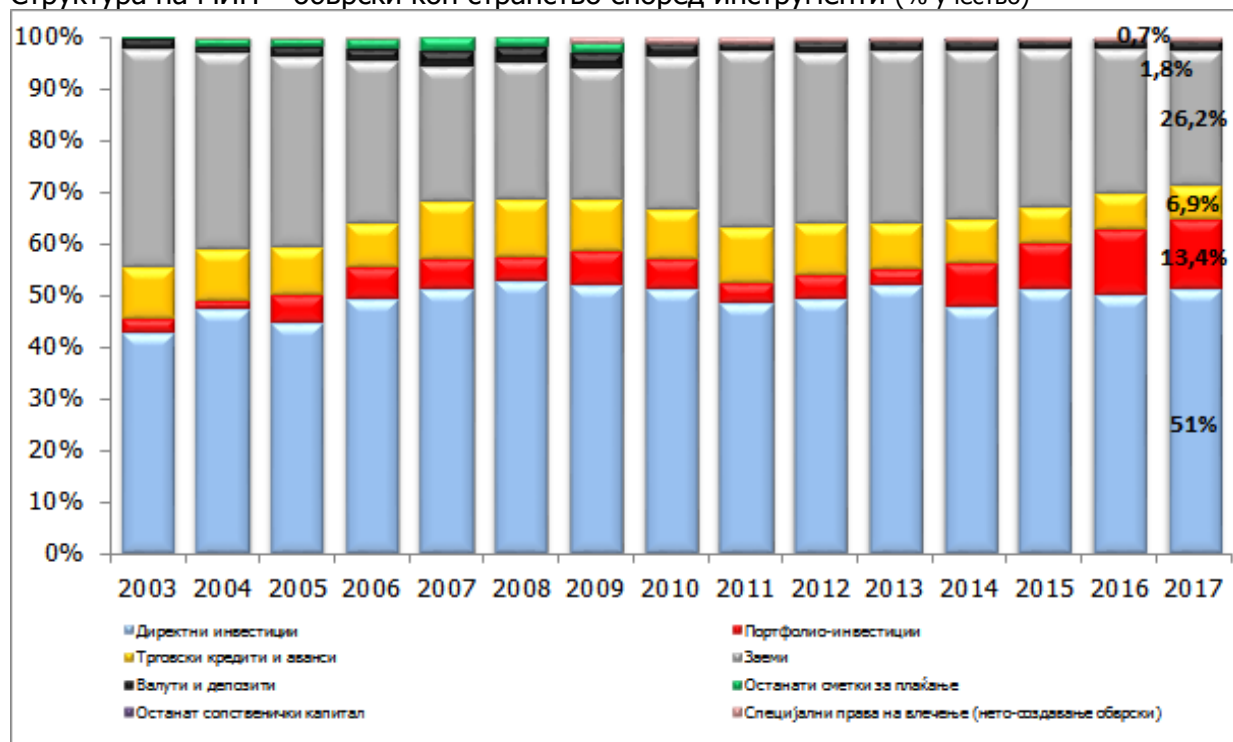
Класификација на меѓународната инвестициска позиција според видот на инвестициите:

Поделена на два дела како средства и обврски, МИП се состои од пет функционални инвестициски категории и поткатегории, во кои состојбите се класифицирани според видот на инвестирање на следниов начин:

- **Директни инвестиции**, коишто се прикажани според принципот „средства – обврски“ и ги опфаќаат следниве инструменти:
 - сопственички капитал и акции/удели во инвестициски фондови (вклучително и реинвестирањето на добивката); и
 - должнички инструменти;
- **Портфолио-инвестиции**, коишто се поделени на сопственички капитал и акции/удели во инвестициски фондови и должнички хартии од вредност;
- **Финансиски деривати (освен резервите) и опции на вработените за купување акции;**
- **Останати инвестиции**, коишто се поделени на: останат сопственички капитал, валуты и депозити, заеми, шеми за осигурителни, пензиски и стандардизирани гаранции, трговски кредити и аванси, останати сметки за наплата/плаќање и распределбата на специјалните права на влечење и
- **Девизните резерви** се класифицирани според видовите инструменти.

Графикон 3

Структура на МИП – обврски кон странство според инструменти (% учество)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Прилог 2Странски директни инвестиции

Директните инвестиции ја одразуваат целта за остварување долгорочен интерес помеѓу директниот инвеститор (резидент од една економија) и претпријатието во кое се инвестира (резидент на друга економија). Директните инвестиции ги опфаќаат вложувањата со кои инвеститорот има намера да воспостави долгорочна, трајна економска поврзаност и/или да оствари право на управување со правното лице во кое инвестира. Притоа, како критериум за дефинирање на директните инвестиции се користи минимално учество од 10% (директно или индиректно) во капиталот, согласно со меѓународните препораки и стандарди на шестото издание на Прирачникот за платен биланс и меѓународна инвестициска позиција на Меѓународниот монетарен фонд. Директните инвестиции, покрај иницијалната трансакција на вложување, во себе ги вклучуваат и сите последователни инвестирања помеѓу директниот инвеститор и претпријатието во кое се инвестира. Исто така, во оваа категорија е опфатено и повратното вложување (вложување на претпријатието со директна инвестиција во капиталот на директниот инвеститор од под 10%) и вложувањето помеѓу хоризонтално поврзаните претпријатија во рамки на иста групација (од под 10%).

Основен извор на податоци за директните инвестиции во Република Македонија претставуваат годишните прашалници коишто ги доставуваат резидентните фирми со странски капитал до НБРМ. Прашалниците, меѓу другото, содржат податоци за првичното вложување, остварениот финансиски резултат и меѓукомпанискиот долг.

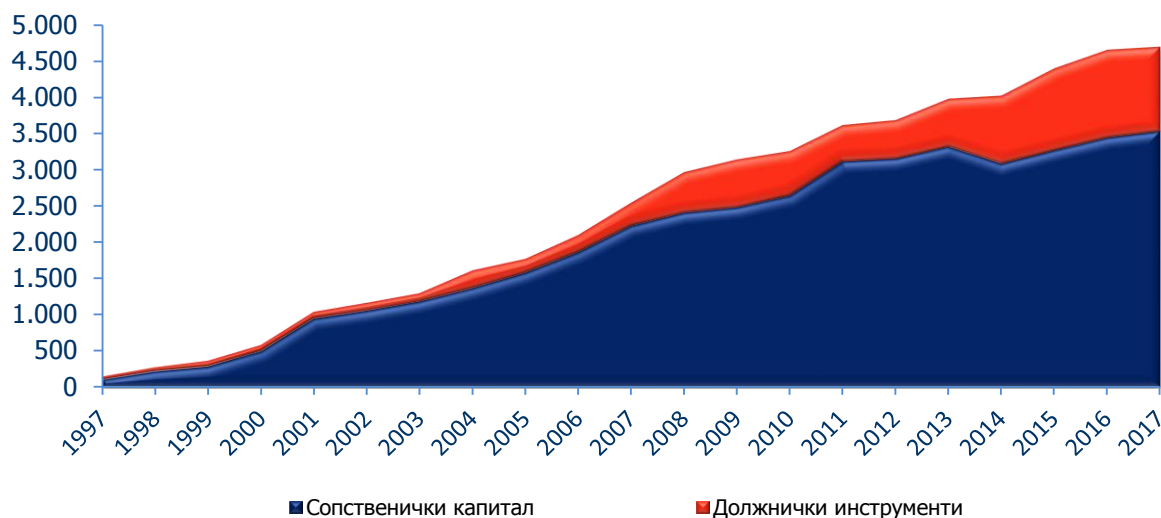
Портфолио-инвестиции

Портфолио-инвестициите, во согласност со препораките на шестото издание на Прирачникот за платен биланс и меѓународна инвестициска позиција на Меѓународниот монетарен фонд, се дефинираат како вложувања во сопственички капитал, односно сопственички хартии од вредност и акции/удели во инвестициски фондови каде што инвеститорот поседува помалку од 10% од капиталот, како и вложувањата во должнички хартии од вредност (со исклучок на оние што се вклучени во странските директни инвестиции).

Табела 3: Состојба на директните инвестиции во Република Македонија
(во милиони евра)

Година	Директни инвестиции во земјата								
	Вкупно	Сопственички капитал				Должнички инструменти			
		Вложување на директниот инвеститор во претпријатието во кое се инвестира (обврски)	Повратно вложување (средства)	Вложувања помеѓу хоризонтално поврзани претпријатија (нето-обврски)	Вкупно	Вложување на директниот инвеститор во претпријатието во кое се инвестира (обврски)	Повратно вложување (средства)	Вложувања помеѓу хоризонтално поврзани претпријатија (нето-обврски)	Вкупно
	1=5+9	2	3	4	5=2-3+4	6	7	8	9=6-7+8
1997	141,2	102,9	0,0	0,0	102,9	50,5	12,1	0,0	38,3
1998	270,4	219,5	0,0	0,0	219,5	63,7	12,8	0,0	50,9
1999	359,9	284,3	0,0	0,0	284,3	91,3	15,7	0,0	75,6
2000	580,1	497,7	0,0	0,0	497,7	99,3	16,9	0,0	82,3
2001	1.039,2	946,3	0,0	0,0	946,3	133,7	40,8	0,0	92,9
2002	1.160,7	1.056,6	0,0	0,0	1.056,6	150,5	46,3	0,0	104,1
2003	1.292,1	1.182,0	0,0	0,0	1.182,0	158,1	48,0	0,0	110,2
2004	1.610,2	1.366,1	0,0	0,0	1.366,1	280,8	36,7	0,0	244,1
2005	1.769,0	1.579,6	0,0	0,0	1.579,6	263,9	74,5	0,0	189,4
2006	2.098,6	1.863,3	0,0	0,0	1.863,3	316,1	80,9	0,0	235,2
2007	2.545,2	2.226,6	0,0	0,0	2.226,6	424,7	106,1	0,0	318,5
2008	2.968,8	2.407,4	0,0	0,0	2.407,4	675,3	114,0	0,0	561,3
2009	3.141,4	2.481,3	0,0	0,0	2.481,3	830,1	170,0	0,0	660,1
2010	3.256,0	2.642,5	0,0	0,0	2.642,5	860,3	246,9	0,0	613,5
2011	3.615,1	3.110,2	0,0	0,0	3.110,2	789,5	284,5	0,0	504,9
2012	3.685,5	3.148,9	0,0	0,0	3.148,9	980,1	443,4	0,0	536,7
2013	3.980,0	3.311,6	0,0	4,7	3.316,3	1.143,3	479,7	0,0	663,7
2014	4.023,6	3.079,4	0,0	4,8	3.084,2	1.085,2	296,5	150,8	939,5
2015	4.400,1	3.261,6	0,0	5,0	3.266,6	1.218,0	292,8	208,4	1.133,5
2016	4.657,3	3.434,7	0,0	5,3	3.440,0	1.391,5	428,0	253,9	1.217,3
2017	4.697,8	3.525,0	0,0	5,5	3.530,5	1.515,0	563,0	215,3	1.167,3

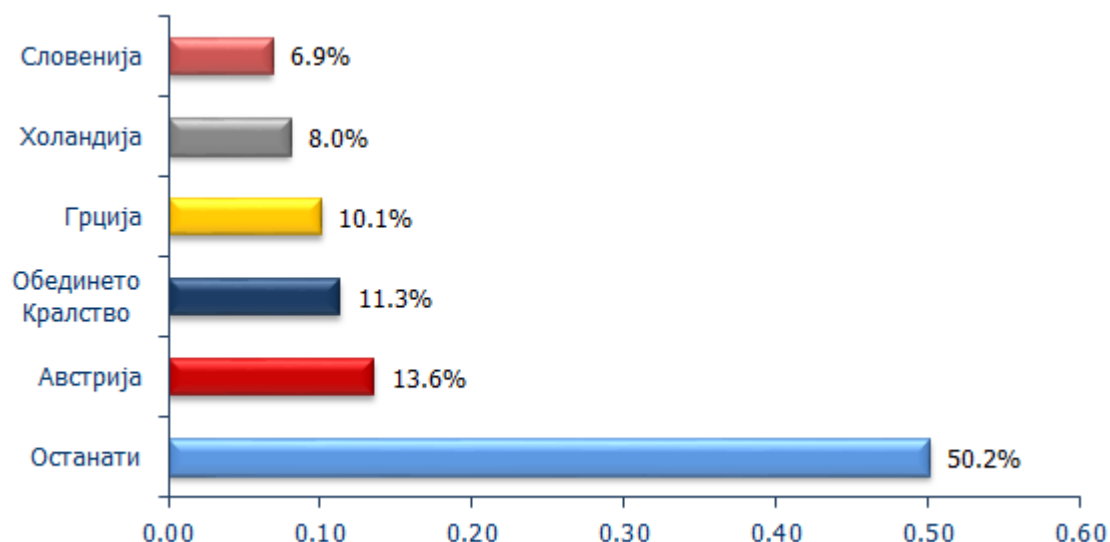
Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 4
Странски директни инвестиции во Република Македонија
(во милиони евра)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 5

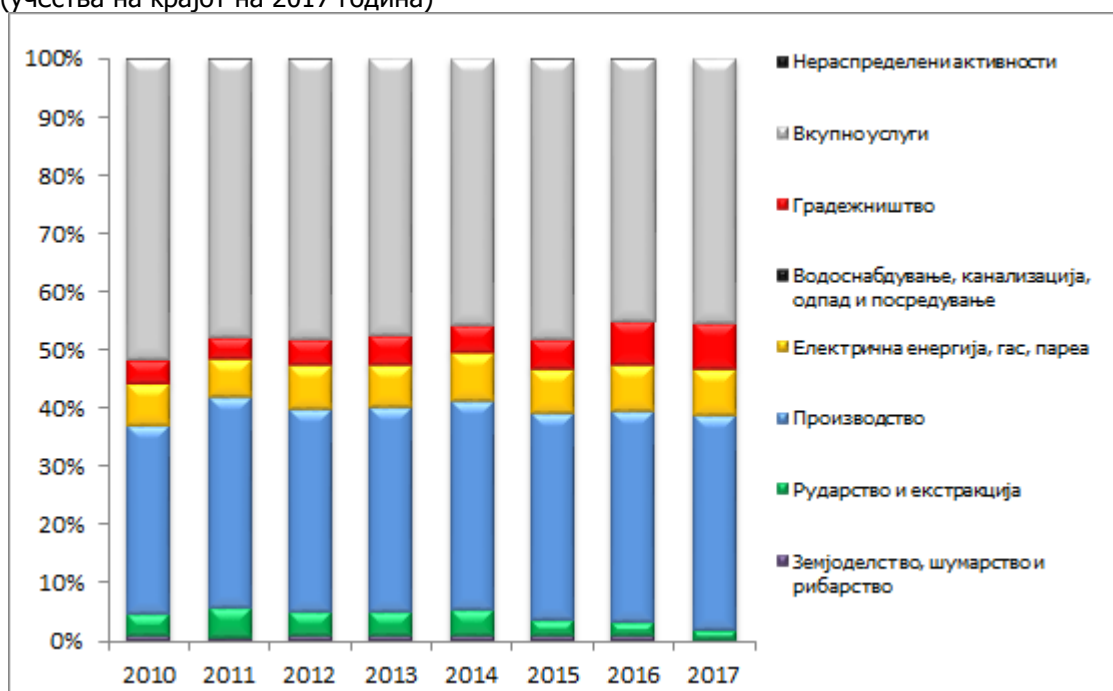
Странски директни инвестиции во Република Македонија, по земји на странските инвеститори
(учества на крајот на 2017 година)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 6

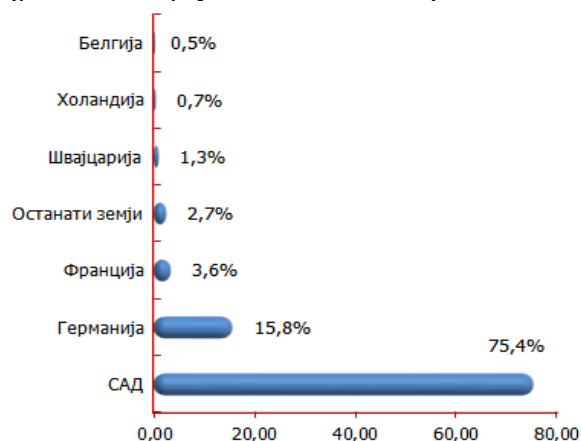
Странски директни инвестиции во Република Македонија, по дејности
(учества на крајот на 2017 година)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 8

Портфолио-инвестиции по земји - **средства**
– сопственички ХВ
(учества на крајот на 2017 година)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 7

Портфолио-инвестиции по земји - **обврски**
– сопственички ХВ
(учества на крајот на 2017 година)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Графикон 9

Портфолио-инвестиции – обврски врз основа на домашни должнички хартии од вредност во сопственост на нерезиденти
(во милиони евра)

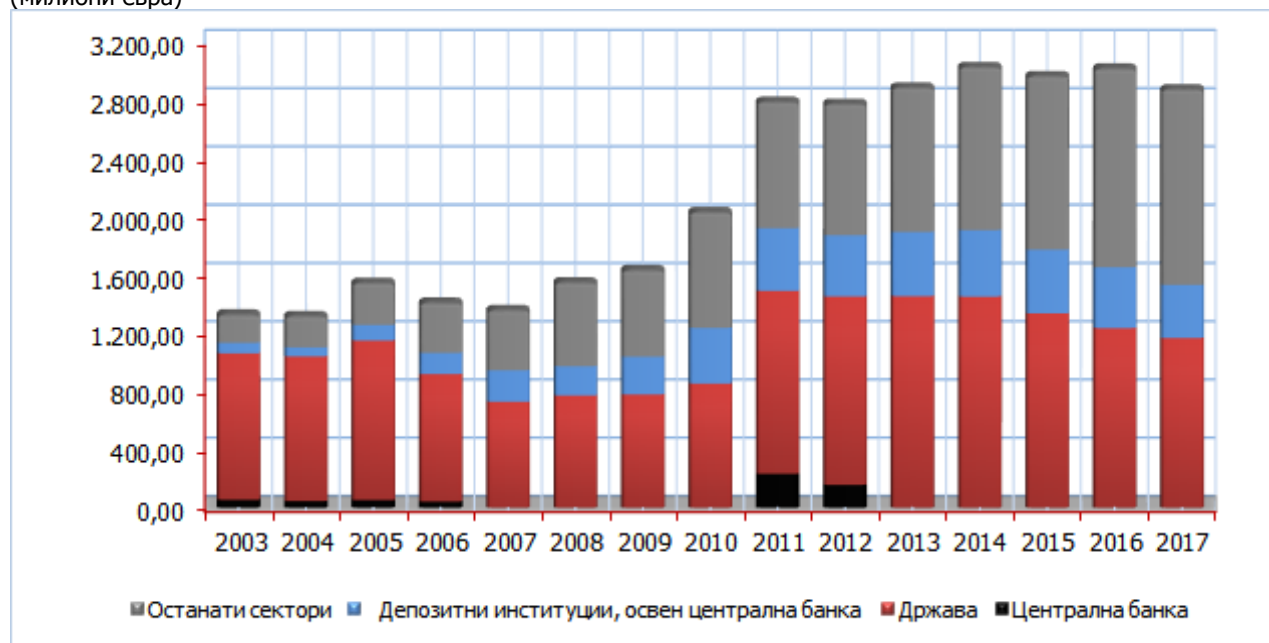
Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 4
Обврски врз основа на заеми од странство според должници
(во милиони евра)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Краткорочни заеми	25,93	11,81	54,33	11,65	55,82	14,91	47,59	71,99	258,23	214,03	48,81	53,99	55,68	68,82	58,99
- Централна банка	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	232,53	157,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Депозитни институции, освен централна банка	8,71	7,04	1,30	0,00	16,50	0,00	40,00	3,71	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01	2,37	0,55
- Останати сектори	17,22	4,78	53,03	11,65	39,32	14,91	7,59	68,28	25,70	56,47	48,81	53,99	53,68	66,44	58,44
Долгорочни заеми	1.300,22	1.302,60	1.488,56	1.395,56	1.299,95	1.532,02	1.583,12	1.956,46	2.527,67	2.557,80	2.834,32	2.970,46	2.906,05	2.945,87	2.812,97
- Централна банка	54,70	45,97	52,66	42,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Држава	1.005,54	993,20	1.095,36	875,19	727,22	771,22	777,60	852,57	1.256,76	1.292,88	1.453,20	1.449,85	1.334,56	1.233,87	1.164,83
- Депозитни институции, освен централна банка	64,04	55,79	106,40	146,31	199,81	201,14	220,10	379,26	430,71	420,16	440,95	456,76	435,46	415,07	365,53
- Останати сектори	175,94	207,63	234,14	331,68	372,92	559,66	585,43	724,64	840,20	844,76	940,17	1.063,85	1.136,04	1.296,93	1.282,61
Вкупно заеми	1.326,15	1.314,41	1.542,89	1.407,22	1.355,77	1.546,93	1.630,72	2.028,45	2.785,90	2.771,83	2.883,12	3.024,45	2.961,74	3.014,69	2.871,96
БДП	4.217,00	4.577,71	5.031,87	5.472,27	6.094,57	6.772,02	6.766,81	7.108,76	7.544,20	7.584,92	8.149,87	8.562,27	9.072,48	9.722,89	10.065,69
Краткорочни заеми/Вкупно заеми (%)	1,96	0,90	3,52	0,83	4,12	0,96	2,92	3,55	9,27	7,72	1,69	1,78	1,88	2,28	2,05
Долгорочни заеми/Вкупно заеми (%)	98,04	99,10	96,48	99,17	95,88	99,04	97,08	96,45	90,73	92,28	98,31	98,22	98,12	97,72	97,95
Вкупно заеми/БДП(%)	31,45	28,71	30,66	25,72	22,25	22,84	24,10	28,53	36,93	36,54	35,38	35,32	32,65	31,01	28,53

Извор: Народна банка на Република Македонија, Државен завод за статистика.

Графикон 10
Обврски врз основа на заеми од странство според должници
(милиони евра)

Извор: Народна банка на Република Македонија.